Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31918

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i (TÜYATÖ), yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin zorunlu **Türkçe I Yaz?l? Anlat?m** dersine kar?? geli?tirdikleri tutumlar? ölçmek amac?yla 2010 y?l?nda Hüseyin Hüsnü Bahar ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, ö?rencilerin derse olan ilgilerini, dersin ki?isel geli?imlerine katk?s?na dair inançlar?n? ve anlama-anlat?m becerilerine yönelik tutumlar?n? de?erlendiren üç temel alt boyuttan olu?maktad?r.

Toplam 21 maddeden olu?an ve 5'li Likert tipinde derecelendirilen bu ölçek, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha: 0.94) ve kararl?l?k katsay?lar? göstermi?tir. Yap?lan faktör analizi çal??malar?, ölçe?in yap? geçerli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, **Türkçe I Yaz?l? Anlat?m**, Tutum Ölçe?i, Geli?im, Anlama-Anlat?m, Ö?renci Tutumlar?, Likert.

Yazarlar

Hüseyin Hüsnü Bahar, E. Uluda?, O. Y?lmaz.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda okutulan **Türkçe I Yaz?l? Anlat?m** dersine yönelik üniversite ö?rencilerinin tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir yöntemle belirlemektir. Bu dersin zorunlu olmas? nedeniyle, ö?rencilerin derse kar?? sahip olduklar? olumlu veya olumsuz tutumlar?n tespit edilmesi, e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi ve ö?retim yöntemlerinin ö?renci motivasyonuna uygun hale getirilmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

TÜYATÖ, dersin ö?rencilerin alg?s?ndaki önemini, derse yönelik ki?isel ilgilerini ve dersin sundu?u yaz?l? ve sözlü ifade becerilerine yönelik motivasyon düzeylerini nicel olarak ölçme ihtiyac?na yan?t vermek üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, tutumlar ile akademik ba?ar? aras?ndaki potansiyel ili?kiler incelenebilmektedir.

Yap?

Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin derse yönelik **tutumlar?n?** ölçen, 21 maddelik ve üç alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin tutumlar?n?n farkl? yönlerini kapsamaktad?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?im: Bu boyut, ö?rencilerin dersin genel dil bilinci, ifade yetene?i ve ki?isel geli?imleri üzerindeki faydas?na dair inançlar?n? ölçer (10 madde).
Anlama-Anlat?m: Bu boyut, ö?rencilerin ders içeri?inde yer alan metin türleri, anlat?m biçimleri (nesnel, öznel) gibi akademik ve teknik konular? ö?renme süreçlerine yönelik ilgilerini ve tutumlar?n? kapsar (6 madde).
?lgi: Bu boyut, ö?rencilerin derse kar?? duyduklar? genel motivasyon, dersten ho?lanma düzeyi ve ders saatini sab?rs?zl?kla bekleme gibi duyu?sal tepkilerini ölçer (5 madde).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir. Üç alt boyutun toplam varyans? aç?klama oran? %65.237 gibi yüksek bir de?er olarak hesaplanm??t?r. Bu oran, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? tutum yap?s?n? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Aç?klanan varyans?n alt boyutlara da??l?m? a?a??daki gibidir:

Geli?im Boyutu: %30.203
Anlama-Anlat?m Boyutu: %19.522
?lgi Boyutu: %15.512

Bu bulgular, ölçe?in maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve faktör yap?s?n?n güçlü oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, iç tutarl?l?k ve kararl?l?k (test-yeniden test) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in tamam?n?n ve alt boyutlar?n?n iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach's Alpha), ölçe?in mükemmel düzeyde tutarl? oldu?unu göstermektedir.

?ç Tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) Katsay?lar?:

Geli?im: 0.94
Anlama-Anlat?m: 0.89
?lgi: 0.84
Ölçe?in Tamam?: 0.94

Ayr?ca, ölçe?in kararl?l???n? ölçmek için kullan?lan test-yeniden test katsay?lar? da sonuçlar?n zaman içinde istikrarl? oldu?unu teyit etmektedir:

Kararl?l?k Katsay?lar? (Test - Yeniden Test):

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?im: 0.81
Anlama-Anlat?m: 0.77
?lgi: 0.87
Ölçe?in Tamam?: 0.87

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, yap? geçerli?ini belirlemek ve maddelerin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? görmek amac?yla **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. Analiz sonucunda, 21 maddenin üç belirgin faktör alt?nda topland??? tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ölçe?in üç alt boyutunu (Geli?im, Anlama-Anlat?m ve ?lgi) olu?turmaktad?r.

Faktör yükleri, maddelerin ait olduklar? alt boyutlar? yüksek derecede temsil etti?ini göstermi?tir. Üç faktörlü yap?n?n toplam varyans?n %65'inden fazlas?n? aç?klamas?, ölçe?in psikometrik aç?dan güçlü ve teorik yap?ya uygun oldu?unu do?rulamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme tipi tutum ölçe?i.

Format: 21 madde, 3 alt boyutlu, öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?retim seviyesi).

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki yüksekö?retim ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde zorunlu **Türkçe I Yaz?l? Anlat?m** dersini alan tüm ö?renciler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1=Hiç kat?lm?yorum, 5=Tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Yüksekö?retim, Dil E?itimi, Yaz?l? Anlat?m Dersi, Tutum Ölçe?i, Psikometri, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi (Sorumlu Yazar): Hüseyin Hüsnü Bahar (hhbahar@gmail.com).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010.

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçek, akademik ve e?itim ara?t?rmalar?nda kaynak gösterilmek suretiyle kullan?labilir. Ticari veya geni? ölçekli kullan?m için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal Makale ve PDF Ba?lant?lar?: Ölçe?in geli?tirilme sürecini anlatan orijinal makaleye e-dergi.atauni.edu.tr adresinden ula??labilir. Ölçe?in orijinal PDF belgesi ise buradan indirilebilir: turkce-i-yazili-anlatim-dersine-yonelik-tutum-olcegi-tuyato-toad.pdf

Kaynaklar

Bahar, H. H., Uluda?, E. ve Y?lmaz, O. (2010). Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?inin (TÜYATÖ) geli?tirilmesi. *Kaz?m Karabekir E?itim Fakültesi Dergisi, 21*, 108-126.

Türkçe I Yaz?l? Anlat?m Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Toplam Madde Say?s?: 21

Geli?im (10 madde):

Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersinin gerekli oldu?unu dü?ünüyorum.
Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersi dil bilincimin geli?mesine katk? sa?lar.

Anlama-Anlat?m (6 madde):

Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersinde metin türlerini ö?renmek ho?uma gider.
Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersinde nesnel anlat?m biçimlerini ö?renmek e?lencelidir.

?lgi (5 madde):

Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersi en çok sevdi?im derslerden birisidir.
Türkçe-I Yaz?l? Anlat?m dersini sab?rs?zl?kla beklerim.

ARABPSYCHOLOGY.COM